

HENRIK UDSEN

IT-RET

2. udgave

Ex Tuto
Publishing

Henrik Udsen

IT-ret

2. udgave, 1. oplag

Ex Tuto Publishing A/S, København, august 2015

Omslag og sats: MERE.INFO A/S, København

Bogen er sat ved brug af OpenOffice.org

Tryk: Narayana Press, Gylling

Printed in Denmark 2015

ISBN 978-87-92598-37-0

© 2015 forfatteren

Forord

Udbredelsen af først computeren, dernæst internettet og sidenhen en lang række heraf udsprungne tjenester, som f.eks. de sociale netværkstjenester, har på mange måder grundlæggende ændret vores samfund. I lyset heraf er det ikke overraskende, at den digitale udvikling har givet og fortsat giver anledning til en lang række vanskelige juridiske problemstillinger i takt med, at juraen skal tilpasses den digitale virkelighed. Denne bog beskriver en række af disse regulatoriske problemstillinger inden for immaterialretten, persondataretten og reguleringen knyttet til e-handel (markedsføring, aftaleindgåelse, præstation af digitale ydelser og elektroniske betalinger). Endvidere beskrives kontraktsreguleringen og den tilhørende baggrundsret ved levering af forskellige former for it-ydelser med særlig fokus på systemudvikling, drift og softwarelicensering.

Bogens primære formål er at fungere som lærebog i it-ret for jurastuderende, men det er også hensigten, at den skal kunne bruges af fagets praktikere, der bl.a. kan finde henvisninger til yderligere litteratur, ligesom bogen udgives i en elektronisk udgave, der løbende opdateres.

Jeg takker alle de personer, der har bidraget med kommentarer til tidligere arbejdsversioner af bogen. En særlig tak til cand.jur. Jesper Phillip Schmidt og cand.jur. Thomas Ahm, der har korrekturlæst og kommenteret en stor del af manuskriptet. Også en særlig tak til min mor, Solveig Udsen, som har hjulpet med korrekturlæsning og opsætning.

København, oktober 2013

Henrik Udsen

Forord til anden udgave

Med denne udgave er bogen ført ajour indtil juli 2015. Jeg takker alle, der har bidraget med kommentarer.

København og Fredensborg, juli 2015

Henrik Udsen

Indholdsfortegnelse

DEL I – INTRODUKTION	23
1. Introduktion til it-retten	25
1.1. Hvad er it-ret?	25
1.2. It-rettens historiske udvikling	28
1.3. It-rettens kilder	35
1.3.1. Lovgivning	35
1.3.2. Afgørelser	37
1.3.2.1. Domme	37
1.3.2.2. Voldgiftskendelser	38
1.3.2.3. Afgørelser fra klagenævn mv.	38
1.3.3. Internationale kilder	39
1.4. It-juristens opgaver	40
2. Introduktion til teknologien	45
2.1. Indledning	45
2.2. Computeren	45
2.3. Programmerne	48
2.3.1. Karakteristik	48
2.3.2. Brugerprogrammel og systemprogrammel	48
2.3.3. Standardprogrammel og specialprogrammel	49
2.3.4. Programmeringssprog. Kildekode og maskinkode	50
2.4. Internettet	52
2.4.1. Begreb og historik	52
2.4.2. Teknik	53
2.4.2.1. Protokoller	53
2.4.2.2. IP-adresser	53
2.4.2.3. Domænenavnssystemet	55
2.4.2.4. Internettets centrale komponenter	57
2.4.3. Applikationer	58
DEL II – IMMATERIALRET	61
3. Ophavsretlig beskyttelse af digitale værker	63
3.1. Indledning	63
3.2. Retsgrundlaget – historik og oversigt	65
3.3. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	66
3.4. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	68
3.4.1. Eksemplarfremsstilling	68
3.4.2. Tilgængeliggørelse for almenheden	71
3.4.3. Spredning	72

3.4.4. Visning	75	4.3. Reguleringstemaer	133
3.4.5. Fremførelse	77	4.4. Retsgrundlaget – oversigt	136
3.4.5.1. Generelt om fremførelse af digitale værker	77	4.5. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	137
3.4.5.2. Overføring til almenheden – særligt om tilgængeliggørelse af værker via hjemmesider	77	4.5.1. Edb-programmer som litterære værker	137
3.4.5.3. Linking	81	4.5.2. Begrebet “edb-program”	139
3.4.6. Ideelle rettigheder	86	4.5.3. Originalitetskravet	143
3.5. Indskrænkninger i eneretten	88	4.5.4. Samleværksbeskyttelse	146
3.5.1. Midlertidig eksemplarfremsstilling – ohl. § 11 a	88	4.5.5. Selvstændige værkselementer	147
3.5.1.1. Anvendelsesområde	88	4.5.5.1. Skærm billedet	148
3.5.1.2. De enkelte krav	91	4.5.5.2. Musik, tekst og billeder	148
3.5.2. Eksemplarfremsstilling til privat brug – ohl. § 12	95	4.5.5.3. Brugergrænseflader	148
3.5.2.1. Reglerne om digital eksemplarfremsstilling til privat brug – historik	95	4.5.5.4. Tekniske grænseflader	151
3.5.2.2. Adgangen til eksemplarfremsstilling inden for husstanden, § 12, stk. 2, nr. 5.	97	4.5.5.5. Parameteropsætning	152
3.5.2.3. Forbuddet mod eksemplarfremsstilling på grundlag af lånte eller lejede eksemplarer, § 12, stk. 3.	100	4.6. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	154
3.5.3. Konsumtion – ohl. § 19	101	4.6.1. Eksemplarfremsstillingsretten	154
3.5.3.1. Betingelserne for at der indtræder konsumtion	102	4.6.2. Tilgængeliggørelsesretten	157
3.5.3.2. Omfanget af retten til viderespredning efter ohl. § 19	106	4.6.2.1. Spredning	157
3.6. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	108	4.6.2.2. Visning	158
3.7. Beskyttelsens varighed	109	4.6.2.3. Fremførelse	158
3.8. Tekniske beskyttelsesforanstaltninger	110	4.7. Indskrænkninger i eneretten	160
3.8.1. Forbud mod omgåelse af tekniske beskyttelsesforanstaltninger – § 75 c, stk. 1	111	4.7.1. Midlertidig eksemplarfremsstilling og anden form for brugsafhængig eksemplarfremsstilling – ohl. § 36, stk. 1, nr. 1	160
3.8.1.1. Omgåelse	111	4.7.2. Eksemplarfremsstilling af sikkerhedskopier – ohl. § 36, stk. 1, nr. 2	163
3.8.1.2. Tekniske foranstaltninger	111	4.7.3. Eksemplarfremsstilling med henblik på reverse analysis – ohl. § 36, stk. 1, nr. 3	165
3.8.1.3. Effektiv	113	4.7.4. Eksemplarfremsstilling til privat brug – ohl. § 12	166
3.8.1.4. Omgåelse med henblik på lovlig brug	114	4.7.5. Eksemplarfremsstilling med henblik på dekompile (reverse engineering) – ohl. § 37	167
3.8.1.5. Krav om proportionalitet	118	4.7.6. Konsumtion af spredningsretten – ohl. § 19	170
3.8.2. Fremsstilling, salg mv. af omgåelsesværktøjer – § 75 c, stk. 2 og 3	119	4.8. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	173
3.8.3. Krav på at gøre brug af indskrænkninger i ophavsretten – § 75 d	121	4.8.1. Det ophavsretlige udgangspunkt	173
3.8.4. Elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning, § 75 e	123	4.8.2. Edb-programmer skabt i ansættelsesforhold	175
3.8.5. Strfl. § 301 a	123	4.8.3. Aftalt overdragelse af rettigheder	177
3.9. Sanktioner	124	4.9. Beskyttelsens varighed	177
3.9.1. Straf	124	4.10. Tekniske beskyttelsesforanstaltninger	177
3.9.2. Vederlag og erstatning	125	4.11. Den patentretlige beskyttelse	181
3.9.3. Tilintetgørelse	126	4.11.1. Behovet for en patentretlig beskyttelse af edb-programmer	181
3.9.4. Forbud	126	4.11.2. Patentrettens grundtræk	181
4. Retlig beskyttelse af edb-programmer (ophavsret og patentret)	129	4.11.2.1. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	181
4.1. Behov for beskyttelse af edb-programmer? De bagvedliggende hensyn	129	4.11.2.2. Formkrav	183
4.2. Mulige beskyttelsesmodeller	130	4.11.2.3. Beskyttelsens indhold	184
		4.11.2.4. Beskyttelsens subjekt	184
		4.11.2.5. Beskyttelsesperioden	185

4.11.3. Patentbeskyttelse af edb-programmer. Udgangspunktet	185
5. Retlig beskyttelse af databaser (ophavsret og sui generis-ret)	191
5.1. Indledning	191
5.2. Ophavsretlig beskyttelse af databaser	192
5.2.1. Retsgrundlaget – oversigt	192
5.2.2. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	193
5.2.2.1. Databasebegrebet	193
5.2.2.2. Originalitetskravet	194
5.2.3. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	196
5.2.4. Indskrænkninger i eneretten	197
5.2.4.1. Handlinger nødvendige for at bruge databasen, ohl. § 36, stk. 2	197
5.2.4.2. Privat brug, ohl. § 12	197
5.2.4.3. Konsumtion af spredningsretten, ohl. § 19	198
5.2.5. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	199
5.2.6. Beskyttelsens varighed	200
5.3. Sui generis beskyttelse af databaser	200
5.3.1. Beskyttelsesbehovet. De bagvedliggende hensyn	200
5.3.2. Beskyttelsesmodeller	201
5.3.3. Reguleringstemaer	201
5.3.4. Retsgrundlaget – historik og oversigt	202
5.3.5. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	203
5.3.6. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	211
5.3.6.1. Eksemplarfremsstilling af databasen eller en væsentlig del heraf	212
5.3.6.2. Tilgængeliggørelse for almenheden af databasen eller en væsentlig del heraf	215
5.3.6.3. Eksemplarfremsstilling og tilgængeliggørelse af en uvæsentlig del af databasen	216
5.3.7. Indskrænkninger i sui generis-retten	217
5.3.8. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	217
5.3.9. Beskyttelsens varighed	217
5.3.10. Sui generis-rettens praktiske betydning	218
6. Varemærker og andre kendetegn	221
6.1. Introduktion til varemærkeretten og kendetegnsretten	221
6.1.1. Beskyttelsens objekt – varemærket	222
6.1.2. Stiftelse af varemærkeretten	223
6.1.3. Varemærkerettens indhold – enerettighederne	223
6.1.4. Indskrænkninger i enerettighederne	225
6.1.5. Varighed	226
6.1.6. Brug af varemærker på internettet	226
6.2. Brugen af varemærket rettet mod det danske marked – kommerciel effekt i Danmark	226

6.3. Erhvervsmæssig brug	228
6.4. Brug af varemærker i domænenavne	230
6.5. Brug af varemærker i internettjenester	230
6.6. Brug af søgeord på internettet	233
6.6.1. Problemstillingen	233
6.6.2. Dansk retspraksis forud for Google AdWords-dommen	234
6.6.3. Google AdWords-dommen og andre afgørelser fra EU-Domstolen	235
6.6.4. Dansk retspraksis efter Google AdWords-dommen	239
7. Domænenavne	243
7.1. Indledning	243
7.2. Domæneloven	244
7.2.1. Lovens anvendelsesområde	244
7.2.2. Administrator	244
7.2.3. Vilkår for tildeling og brug af .dk-domænenavne	245
7.2.4. Whois-databasen	246
7.2.5. God domænenavnsskik	247
7.2.6. Forbud mod warehousing	248
7.2.7. Klagenævnet for domænenavne	249
7.3. Domænenavnstviser	249
7.3.1. Indledning	249
7.3.2. Registrering og brug af domænenavnet i strid med tredjemands varemærkerettigheder	252
7.3.2.1. Registreringen af domænenavnet	252
7.3.2.2. Aktiv brug af domænenavnet	254
7.3.3. Registrering og brug af domænenavnet i strid med tredjemands navnerettigheder	256
7.3.4. Registrering og brug af domænenavnet i strid med god domænenavnsskik	257
7.3.4.1. Domænenavnspirateri (cybersquatting og typosquatting)	257
7.3.4.2. Hadesider og fansider	259
7.3.4.3. Interesseafvejningen	261
7.4. Internationale domænenavne	264
8. Mellemmandsansvar	267
8.1. Problemstillingen	267
8.2. Forskellige typer af mellemmænd	268
8.2.1. Transmissionstjenester	268
8.2.2. Teknisk hosting	269
8.2.3. Tjenester med brugergeneret indhold	269
8.2.4. Fildelingstjenester	269
8.2.5. Linking	270
8.3. Regelgrundlaget	271
8.3.1. Ansvarsreglerne	271
8.3.1.1. Straffelovens § 23 – medvirken	271

8.3.1.2. Erstatningsansvar – culpa-reglen	271
8.3.1.3. Særregler – ophavsretsloven	272
8.3.2. Fogedforbud – retsplejelovens §§ 413 og 414	272
8.3.3. Ansvarsfritagelsesregler – e-handelslovens §§ 14–16	273
8.3.3.1. DMCA	273
8.3.3.2. E-handelsdirektivet	275
8.3.3.3. E-handelslovens §§ 14–16	276
8.4. Transmissionstjenester (ren videreformidling og caching)	277
8.4.1. Ansvarsregler	277
8.4.2. Ansvarsfritagelsesregler – e-handelslovens § 14	278
8.4.3. Fogedforbud	279
8.4.4. Caching – e-handelslovens § 15	291
8.4.4.1. Ansvarsreglerne	291
8.4.4.2. E-handelslovens § 15	292
8.5. Hosting	295
8.5.1. Ansvarsregler	295
8.5.2. E-handelslovens § 16	296
8.6. Tjenester med brugergenereret indhold	298
8.6.1. Ansvarsregler	299
8.6.2. E-handelslovens § 16	299
8.6.2.1. Kan brugergenererede tjenester være omfattet af e-handelslovens § 16?	299
8.6.2.2. Kendskab	302
8.6.2.3. Fjernelse af ulovlig information	308
8.7. Fildelingstjenester	308
8.7.1. Ansvarsregler	309
8.7.2. E-handelslovens § 16	313

DEL III – PERSONDATAET

9. Persondataet

9.1. Indledning	317
9.2. Persondataretten som en del af personlighedsretten	318
9.3. De bagvedliggende hensyn	319
9.4. Regelgrundlaget	321
9.4.1. EMRK art. 8	321
9.4.2. Registerlovene	322
9.4.3. OECD's guidelines og Europarådets konvention om databehandling	322
9.4.4. Persondatadirektivet og persondataloven	324
9.4.5. E-databeskyttelsesdirektivet	325
9.4.6. EU's charter om grundlæggende rettigheder	325
9.4.7. Danske særregler	326
9.4.8. Forordningsudkast	327

9.5. Lovens anvendelsesområde	328
9.5.1. Behandling af personoplysninger	328
9.5.1.1. "Behandling"	328
9.5.1.2. "Personoplysning"	329
9.5.2. Undtagne behandlinger	331
9.5.2.1. I strid med ytringsfriheden	332
9.5.2.2. Private handlinger	333
9.5.2.3. Journalistisk øjemed	335
9.5.3. Geografisk anvendelsesområde	337
9.6. Lovens pligtsubjekt – dataansvarlig og databehandler	341
9.7. Hvornår må personoplysninger behandles?	342
9.7.1. Almindelige personoplysninger – pdl. § 6	343
9.7.1.1. Samtykke – pdl. § 6, stk. 1, nr. 1	345
9.7.1.2. Specifikke behandlingssituationer – pdl. § 6, stk. 1, nr. 2–6	348
9.7.1.3. Interesseafvejningsreglen – pdl. § 6, stk. 1, nr. 7	350
9.7.1.4. Videregivelse af personoplysninger i markedsføringsøjemed – pdl. § 6, stk. 2–4	351
9.7.2. Følsomme personoplysninger	353
9.7.2.1. Forbud mod behandling af følsomme oplysninger – § 7, stk. 1	353
9.7.2.2. Undtagelser – adgang til behandling af følsomme oplysninger efter § 7, stk. 2	354
9.7.3. Semifølsomme personoplysninger	356
9.8. Hvordan må personoplysninger behandles?	357
9.8.1. God databehandlingsskik	358
9.8.2. Formålsbestemthed	358
9.8.3. Krav om relevans, tilstrækkelighed og proportionalitet	359
9.8.4. Korrekthed	360
9.8.5. Tidsmæssig udstrækning	360
9.9. Den registreredes rettigheder	361
9.9.1. Den registreredes ret til oplysning om indsamling (den data ansvarliges oplysningspligt)	361
9.9.1.1. Indsamling fra den registrerede	362
9.9.1.2. Indsamling fra andre kilder	364
9.9.2. Den registreredes indsigtsret	365
9.9.3. Den registreredes indsigelsesret	366
9.9.4. Retten til at blive glemt	367
9.10. Sikkerhedskrav	373
9.11. Overførelse til tredjelande	375
9.11.1. Begreberne "overførsel" og "tredjeland"	376
9.11.2. Tilstrækkeligt beskyttelsesniveau – pdl. § 27, stk. 1	378
9.11.3. Specifikke hjemmelsgrundlag – pdl. § 27, stk. 3	379
9.11.4. Tilstrækkelige garantier fra den dataansvarlige – pdl. § 27, stk. 4	379

9.12. Håndhævelse: Tilsyn, kontrol og sanktioner	382
DEL IV – E-HANDEL	385
10. Markedsføringsret	387
10.1. Indledning	387
10.2. Regelgrundlag	387
10.2.1. Markedsføringsloven og de bagvedliggende direktiver	387
10.2.2. E-handelsloven og e-handelsdirektivet	390
10.2.3. E-databeskyttelsesdirektivet	390
10.2.4. Forbrugeraftaleloven og forbrugerrettighedsdirektivet	391
10.3. Anvendelse af markedsføringsloven ved grænseoverskridende markedsføring	391
10.4. Oplysningspligt	393
10.4.1. Den generelle oplysningspligt efter e-handelslovens § 7	393
10.4.2. Prisoplysninger – e-handelslovens § 8 og mfl. § 13	394
10.4.3. Oplysningspligt ved købsopfordringer – mfl. § 12 a	395
10.5. Uanmodede henvendelser (spam)	396
10.5.1. Krav om forudgående anmodning – mfl. § 6, stk. 1	397
10.5.2. Markedsføring af tilsvarende produkter – mfl. § 6, stk. 2	402
10.5.3. Henvendelse ved andre midler til fjernkommunikation – mfl. § 6, stk. 3	403
10.5.4. Sanktioner	404
10.6. Skjult reklame	405
10.7. Brug af cookies	407
10.8. Linking	413
10.9. Brug af søgeord	415
10.10. Mærkningsordninger	416
11. Digital aftaleindgåelse	419
11.1. Indledning	419
11.2. Formkravsregler	420
11.3. Den digitale viljeserklæring	422
11.4. Tidspunkt for aftaleindgåelse – kundskab og fremkomst	425
11.4.1. "Kundskab"	425
11.4.2. "Fremkomst"	427
11.5. Hjemmesider: tilbud eller opfordring til tilbud	431
11.6. Fortrydelsesret	437
11.6.1. Reglernes anvendelsesområde	438
11.6.2. Fortrydelsesfristens længde og beregning	440
11.6.3. Fremgangsmåde	440
11.6.4. Retsvirkninger	441
11.7. Ugyldighed	443
11.7.1. Fejlskrift	443

11.7.2. Forvanskning	445
11.7.3. Falsk	446
12. Den digitale ydelse	449
12.1. Indledning	449
12.2. Retsgrundlaget ved salg af information – særligt om købelovens anvendelighed	450
12.3. Risikoens overgang	454
12.4. Tilbagelevering af ydelsen	456
13. Elektroniske betalinger	459
13.1. Indledning	459
13.2. Hvad er elektroniske betalinger?	459
13.3. Regulering af elektroniske betalinger – historik	463
13.4. Lov om betalingstjenester	468
13.4.1. Lovens indhold – oversigt	468
13.4.2. Lovens anvendelsesområde	470
13.4.2.1. Betalingstjenester	470
13.4.2.2. Betalingstjenester med begrænset anvendelse	472
13.4.2.3. Betalingssurrogater	473
13.4.2.4. Privatpersoner og erhvervsdrivende	474
13.4.3. Oplysningskrav	474
13.4.4. Behandling af personoplysninger	476
13.4.5. Ansvar og hæftelse for brug og misbrug af betalingstjenester	477
13.4.5.1. Tredjemands misbrug	477
13.4.5.2. Betalerens egen brug	487
13.4.5.3. Systemfejl	492
13.4.5.4. Falske betalingsinstrumenter	492
DEL V – IT-KONTRAKTRET	495
14. Introduktion til it-kontraktretten	497
14.1. Indledning	497
14.2. It-kontraktrettens retskilder	499
14.2.1. Parternes aftale	499
14.2.2. Obligationsretten	500
14.2.3. Standardkontrakter	503
14.2.4. Sædvaner	504
14.2.5. Retspraksis	505
14.2.6. Øvrig lovgivning	505
14.2.6.1. Ophavsretten	505
14.2.6.2. Persondataretten	506
14.2.6.3. Ansættelsesret – lov om virksomhedsoverdragelse	507
14.2.6.4. Udbudsretten	508
14.3. Aftaletyper	510

14.3.1. Udviklingsaftaler	510	15.4.3. Aftalt kvalitetsmålestok – "god skik" mv.	553
14.3.2. Softwarelicensaftaler	512	15.4.4. Overholdelse af lovkrav	554
14.3.3. Vedligeholdelsesaftaler	514	15.5. Betaling	555
14.3.4. Driftsaftaler	515	15.6. Levering og afprøvning af systemet	556
14.3.5. Cloud-aftaler	517	15.6.1. Udgangspunktet	556
14.3.6. Kildekodeponeringsaftaler	519	15.6.2. Typer af prøver	558
14.3.7. Sammensatte aftaler	520	15.6.3. Parternes bidrag i afprøvningen	558
14.3.8. Øvrige aftaletyper	521	15.6.4. Godkendelse af prøven	559
14.3.8.1. Underleverandøraftaler	521	15.6.5. Retsvirkninger	560
14.3.8.2. Konsulentaftaler	523	15.7. Ændringshåndtering	561
14.3.8.3. Hemmeligholdelsesaftaler	524	15.7.1. Ændringer af systemet	562
14.4. Juristens rolle	524	15.7.1.1. Den baggrundsretlige regulering	562
14.4.1. Aftalens udarbejdelse	524	15.7.1.2. Aftaleregulering	564
14.4.2. Forhandling	527	15.7.2. Ændringer af vederlaget	566
14.4.3. Kontraktstyring (contract management)	528	15.7.2.1. Den baggrundsretlige regulering	566
14.4.4. Tvistløsning	530	15.7.2.2. Aftaleregulering	567
14.5. Litteratur	530	15.7.3. Ændringer i leveringstiden	567
15. Udviklingsaftaler	533	15.7.3.1. Den baggrundsretlige regulering	567
15.1. Indledning	533	15.7.3.2. Aftaleregulering	568
15.2. Leverancemodeller	534	15.8. Rettigheder	569
15.2.1. Vandfaldsmodellen og den agile udviklingsmodel	534	15.9. Misligholdelse	571
15.2.2. Kravene til systemet	536	15.9.1. Misligholdelsesformer – leverandørens misligholdelse	571
15.2.3. Betaling	538	15.9.1.1. Forsinkelse	571
15.2.4. Tidsplan og faseopdeling	538	15.9.1.2. Faktiske mangler	571
15.3. Regelgrundlaget	540	15.9.1.3. Retsmangler	572
15.3.1. Parternes aftale	540	15.9.1.4. Rådighedsmangler – manglende overholdelse af lovkrav	572
15.3.2. Standardkontrakter	540	15.9.2. Misligholdelsesformer – kundens misligholdelse	573
15.3.2.1. K18 og K33	540	15.9.3. Misligholdelsesbeføjelser	574
15.3.2.2. K01 og K02	541	15.9.3.1. Naturalopfyldelse (levering)	574
15.3.2.3. K03	542	15.9.3.2. Afhjælpning	575
15.3.2.4. Standardkontrakternes retlige betydning	543	15.9.3.3. Ophævelse	575
15.3.3. Baggrundsretten	543	15.9.3.4. Forholdsmæssigt afslag	578
15.3.3.1. Købeloven og de obligationsretlige regler	544	15.9.3.5. Erstatning	579
15.3.3.2. De ophavsretlige regler	546	15.9.3.6. Bod	583
15.3.3.3. De persondataretlige regler	546	15.9.4. Bortfald af misligholdelsesbeføjelser	584
15.4. Realdelsen – kravene til systemet	547	15.9.4.1. Manglende reklamation	584
15.4.1. Kravspecifikation og løsningsbeskrivelse	547	15.9.4.2. Leverandørens afhjælpningsret	585
15.4.2. Systemets enkeltelementer	549	15.9.4.3. Ansvarsbegrænsnings- og ansvarsfraskrivelser-	
15.4.2.1. Funktionelle krav	549	bestemmelser	586
15.4.2.2. Svartider og driftseffektivitet	549	16. Driftsaftaler	589
15.4.2.3. Kompatibilitet	550	16.1. Indledning	589
15.4.2.4. Udbygningsmuligheder	551	16.2. Regelgrundlag	590
15.4.2.5. Dokumentation	552	16.3. Due diligence og transition	591

16.3.1. Due diligence – leverandørens forudgående undersøgelser	591
16.3.2. Transition – overflytning og afprøvning	593
16.3.2.1. Transitionsplanen	593
16.3.2.2. Overtagelsesprøve og driftsprøve	593
16.3.2.3. Godkendelse af prøverne	594
16.3.2.4. Prøvernes retsvirkning	594
16.3.2.5. Overtagelse af medarbejdere	595
16.4. Driftsydelsen	596
16.4.1. Resultatkrav eller systemkrav	596
16.4.2. Indholdet af driftsydelsen	597
16.4.2.1. Kundeprogrammer, driftskapacitet og driftsmiljø	597
16.4.2.2. Servicemål	598
16.4.3. Relaterede ydelser	600
16.4.4. Overholdelse af lovkrav	601
16.5. Betaling	603
16.5.1. Driftsvederlagets størrelse og sammensætning	603
16.6. Ændringshåndtering	604
16.7. Behandling af personoplysninger	606
16.7.1. Kundens og leverandørens ansvar for overholdelse af persondataloven	606
16.7.2. Hjemmel til behandlingen	607
16.7.3. Sikkerhedskrav	608
16.7.4. Offshoring	609
16.8. Rettigheder	612
16.8.1. Rettigheder til edb-programmer	612
16.8.1.1. Programmel udviklet af den ene af parterne	613
16.8.1.2. Programmel udviklet som led i driftsaftalen	613
16.8.1.3. Kundens tredjepartsprogrammel	614
16.8.1.4. Leverandørens tredjepartsprogrammel	618
16.8.2. Rettigheder til systemdata	618
16.8.3. Rettigheder til information om driftsafviklingen – driftshåndbogen	619
16.9. Misligholdelse	620
16.9.1. Misligholdelsesformer – leverandørens misligholdelse	620
16.9.1.1. Forsinkelse	620
16.9.1.2. Faktiske mangler	620
16.9.1.3. Retsmangler	621
16.9.1.4. Rådighedsmangler – manglende overholdelse af lovkrav	621
16.9.2. Misligholdelsesformer – kundens misligholdelse	621
16.9.3. Misligholdelsesbeføjelser	622
16.9.3.1. Naturalopfyldelse (levering)	622
16.9.3.2. Afhjælpning	622
16.9.3.3. Ophævelse	623

16.9.3.4. Forholdsmæssigt afslag	626
16.9.3.5. Erstatning	627
16.9.3.6. Bod	627
16.9.4. Bortfald af misligholdelsesbeføjelser	628
16.9.4.1. Manglende reklamation	628
16.9.4.2. Leverandørens afhjælpningsret	629
16.9.4.3. Ansvarsbegrænsnings- og ansvarsfraskrivelserbestemmelser	629
16.9.4.4. Kundens egen skyld	630
16.10. Ophør og ophørsassistance	631
16.10.1. Aftalens varighed	631
16.10.2. Leverandørens pligt til at yde ophørsassistance	631
16.10.3. Tilbagelevering af aktiver	633
17. Softwarelicensaftaler	635
17.1. Indledning	635
17.2. Proprietære licenser	637
17.2.1. Programlicensen – realydelsen	638
17.2.1.1. Brugsrettens omfang	638
17.2.1.2. Programmets funktionalitet	640
17.2.1.3. Kompatibilitet	640
17.2.2. Support, vedligeholdelse, opdatering	641
17.2.3. Betaling	642
17.2.4. Overdragelse	643
17.2.5. Misligholdelse	648
17.2.5.1. Licensgiverens misligholdelse	648
17.2.5.2. Licensstagerens misligholdelse	651
17.2.6. Ansvarsbegrænsninger	655
17.2.7. Lovvalg og værneting	656
17.3. Open source-licenser	656
17.3.1. Grundlæggende introduktion til open source-filosofien og open source-licensering	656
17.3.2. Generelt om OSS-licenser	658
17.3.2.1. OSS-licensens karakteristika	658
17.3.2.2. OSS-licenserne	659
17.3.2.3. OSS-licensens samspil med de ophavsretlige regler	660
17.3.3. Reguleringstemaer i OSS-licenser	661
17.3.3.1. Licensstagerens rettigheder	661
17.3.3.2. Licensstagerens forpligtelser ved videreoverdragelse af programmet	663
17.3.3.3. Betaling	665
17.3.3.4. Ansvarsfraskrivelse	667
17.3.3.5. Ophør	668

17.3.4. OSS-licenens juridiske status og aftalerelationen mellem
licensgiver og licenstagere – hvilke rettigheder og pligter
udstyrrer OSS-licensen parterne med?

669

Registre mv.

673

Forkortelser

673

Litteraturfortegnelse

677

Egne noter

685

Stikordsregister

697

DEL I – INTRODUKTION

Denne bog behandler en række af de retlige problemstillinger, som den digitale teknologi giver anledning til. I første del beskrives immaterialretten, herunder den retlige beskyttelse af edb-programmer, databaser og andre digitale værker, brug af varemærker og søgeord på internettet, domænenavne og netværksoperatørers og sociale mediers ansvar for krænkende indhold. I anden del gennemgås persondataretten. I tredje del beskrives en række regelsæt af relevans for e-handel, herunder markedsføringsreglerne, digital aftaleindgåelse, køb og salg af digitale ydelser og elektroniske betalings-tjenester. I fjerde del beskrives IT-kontraktretten med udgangspunkt i udvalgte centrale kontraktstyper: udviklingsaftaler, driftsaftaler og softwarelicensaftaler, herunder open source licenser.

Bogen fungerer som lærebog ved flere af jurastudierne men kan også anvendes af fagets praktikere og udgives i en elektronisk version, der løbende opdateres.

Henrik Udsen er professor, dr.jur. ved Københavns Universitet og centerleder for Center for informations- og innovationsret.

"Henrik Udsens IT-ret er i dag værket på sit område ... praktikere kan med stort udbytte enten konsultere de enkelte dele af bogen eller læse den samlet for at få overblik og perspektivering på ny". Martin von Haller i UfR 2014B.315.

www.extuto.dk

